

Uchwała Nr 67/2020
Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie
z dnia 14 stycznia 2020 r.

w sprawie wszczęcia postępowania nadzorczego wobec części uchwały Rady Miejskiej w Łaszczowie.

Na podstawie art. 61 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2018 r., poz. 2096 z późn. zm.), art. 91 ust. 1 w związku z art. 86 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019 r., poz. 506 z późn. zm.) oraz art. 11 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2019 r., poz. 2137) – Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie

uchwała, co następuje:

wszczyzna się postępowanie nadzorcze w celu stwierdzenia nieważności §5 uchwały Nr XI/86/2019 Rady Miejskiej w Łaszczowie z dnia 30 grudnia 2019 r. w sprawie określenia wysokości rocznych stawek podatku od środków transportowych, w zakresie słów „i ma zastosowanie do podatku od środków transportowych począwszy od 2020r.”, z powodu naruszenia art. 4 ust. 1 i art. 5 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2019 r., poz. 1461).

U Z A S A D N I E N I E

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie, po zbadaniu doręczonej 7 stycznia 2020 r. uchwały Rady Miejskiej w Łaszczowie, o której mowa w sentencji stwierdziło, że została ona podjęta z istotnym naruszeniem prawa.

W §5 uchwały Rada Miejska postanowiła, że „Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubelskiego i ma zastosowanie do podatku od środków transportowych począwszy od 2020r.” W ocenie Kolegium Izby tak sformułowany przepis – pomimo zgodnego z prawem wskazania, że uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym – oznacza, że uchwała ma w istocie wejść w życie od początku roku 2020. Zapis ten jest nie tylko wewnętrznie sprzeczny, ale – w sytuacji, gdy uchwała została podjęta 30 grudnia 2019 r. – w sposób istotny narusza przepisy ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych. Taki zapis, w sytuacji gdy uchwała została podjęta 30 grudnia 2019 r., oprócz wewnętrznej sprzeczności, w sposób istotny narusza przepisy ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych. Zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych

innych aktów prawnych akty prawa miejscowego uchwalane przez organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego, a takimi aktami są m.in. uchwały w sprawie określenia wysokości stawek podatków lokalnych, podlegają ogłoszeniu w wojewódzkim dzienniku urzędowym i wchodzi w życie po upływie czternastu dni od dnia ogłoszenia, chyba że dany akt normatywny określi termin dłuższy. Od zasady wyrażonej w przywołanym przepisie ustawa ta, w art. 4 ust. 2, przewiduje wyjątek pozwalający na wejście w życie uchwały w terminie krótszym niż czternaście dni. W przedmiotowej sprawie nie znajdzie on jednak zastosowania, przede wszystkim z uwagi na brak ogłoszenia ocenianej uchwały w dzienniku urzędowym przed 1 stycznia 2020 r. (uchwała została ogłoszona 3 stycznia 2020 r.).

Ogłoszenie uchwały po wskazanej w jej treści dacie wejścia w życie oznacza nadanie aktowi prawa miejscowego mocy wstecznej i jest, co do zasady, naruszeniem podstawowej zasady stanowienia prawa. Wyjątkiem od jej stosowania jest przepis art. 5 ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych, który dopuszcza możliwość nadania aktowi normatywnemu wstecznej mocy obowiązującej, pod warunkiem, że nie sprzeciwiają się temu zasady demokratycznego państwa prawnego. Wyjątku tego nie można jednak interpretować rozszerzająco. W przypadku badanej uchwały, w ocenie Kolegium, nie zachodzą przesłanki do skorzystania przez Radę z możliwości wynikających z art. 5 przywołanej ustawy. W kontekście zasad demokratycznego państwa prawnego wskazać należy, że wsteczna moc prawa może dotyczyć ewentualnie przyznania praw dla adresatów uchwały, wykluczyć natomiast należy możliwość zastosowania tej normy do nakładania czy też zwiększania obowiązków, a taka sytuacja ma miejsce w przypadku badanej uchwały (zwiększenie wysokości stawek podatkowych). W związku z powyższym, zdaniem Kolegium RIO, brak jest uzasadnienia do nadania badanej uchwale wstecznej mocy obowiązywania. Stanowisko Kolegium RIO znajduje potwierdzenie w licznych orzecznictwie sądów administracyjnych oraz TK (m.in. wyrok WSA z 2.07.2012 r. III SA/Wr 71/12, wyrok NSA z 1.02.2012 r. OSK 2537/11, wyroki TK z 8.03.2005 r. K 27/03 i z 19.03.2007 r. K 47/05).

Dodatkowo należy mieć na uwadze treść art. 20a ust. 1 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2019, poz. 1170 ze zm.). Zgodnie z tym przepisem w przypadku nieuchwalenia stawek podatków lokalnych stosuje się, co do zasady, stawki obowiązujące w roku poprzedzającym rok podatkowy. Zgodnie z orzecznictwem Naczelnego Sądu Administracyjnego podjęcie uchwały, o której mowa w art. 20a ust. 1 w zw. z art. 10 ust. 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych obejmuje zarówno sam fakt jej głosowania przez radę jak i jej należyta publikację i łączne spełnienie obu tych warunków stanowi o tym, że dany akt normatywny wszedł do porządku prawnego (wyrok NSA, sygn. akt II FSK 2362/13). W związku z powyższym, pomimo uznania ocenianej uchwały w pozostałym zakresie za zgodną z prawem, nie może ona być podstawą do naliczania zobowiązań podatkowych należnych za rok podatkowy 2020.

Końcowo należy wskazać, że akty prawa miejscowego należy formułować w sposób jednoznaczny i precyzyjny. Zastosowanie dwóch, sprzecznych ze sobą terminów wejścia w życie uchwały warunku takiego nie spełnia.

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie informuje, że w toku postępowania nadzorczego Rada Miejska, w terminie do 27 stycznia br., może złożyć na piśmie stosowne wyjaśnienia bądź dodatkowe informacje, mające istotne znaczenie dla sprawy, lub – uznając przytoczone argumenty – może dostosować kwestionowaną uchwałę do obowiązującego prawa.

28 stycznia 2020 r., o godz. 10:25 w siedzibie RIO w Lublinie, w sali posiedzeń Kolegium RIO, odbędzie się posiedzenie Kolegium, na którym będzie rozpatrywana sprawa stwierdzenia nieważności części uchwały Rady Miejskiej w Łaszczowie.

Uppełnomocniony przedstawiciel gminy ma prawo uczestniczenia w tym posiedzeniu i przedstawienia stanowiska w tej sprawie.

Wykonanie uchwały powierza się prezesowi Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie.

Otrzymują:

1. Rada Miejska w Łaszczowie,
2. Burmistrz Łaszczowa.